

virke i Fællesskab og skaffe den nødvendige økonomiske Ballast til at kunne arbejde under de givne Forhold. Man maa nemlig være klar over, at naar en Sag som denne skal løses ved det solidariske Ansvar, kan det selvfølgelig ikke nytte, at det udelukkende er ubemidlede, der søge at løse den. Den økonomiske Ballast, eller hvad man nu vil kalde det, skaffes bedst, naar som i dette Tilfælde Husmænd og Gaardmænd optræde i Fællesskab. Det er det, der har fundet Sted i Jylland, og jeg anser det for det heldigste, at Landbrugerne i den Henseende løfte i Flok.

Naar Ministeren sagde, at Grundlaget var givet, og saa kan man selv fortsætte ved at skaffe sig Midler, tror jeg, at Ministeren har Ret. Jeg tror ikke, at det vil blive vanskeligt for de alt bestaaende Forskudsforeninger at fortsætte, selv om de successive skulle indbetale en Del af de Laan, de have. Men jeg er, som sagt, mere bange for, at det vil blive nok saa vanskeligt for dem, der skulle til at begynde paa bar Bund. Imidlertid er det muligt, at de ogsaa kunne ordne sig. Jeg vilde selvfølgelig anse det for uheldigt, hvis Sagen helt skulde falde bort. Men selv om vi vedtage dette Forslag, have vi jo 7—8 Aar at løbe paa, inden Laanene blive indbetalte, og i den Tid vil det vise sig, om Forskudsforeningssagen bliver ved at udvikle sig, naar den staaar lidt mere paa egne Ben, end den hidtil har gjort. Jeg tror, at det var nødvendigt i sin Tid, at man ydede denne Haandsrækning fra Statskassens Side. Jeg tror ikke, det er nødvendigt i dette Øjeblik at yde en saadan Haandsrækning, for at Sagen kan fortsættes, og jeg erkender i hvert Fald, at det Tidsrum for Afviklingen, som her er Tale om, er hensynfuldt fastsat fra Ministerens Side. Det vil nu vise sig i denne Periode, om Forskudsforeningssagen ikke nok alligevel skal kunne fortsættes.

Pinstrup: Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (H. Rasmussen) talte om en Henvendelse, der var sket fra Landboforeningen omkring Skanderborg til Foreningen af jydsk Landboforeninger, hvori udtaltes Ønsket om, at man paa en eller anden Maade fremskaffede Laan til Husmændene, og det ærede Medlem mente, at dette stod i Forbindelse med Revisionen af Loven om landøkonomiske Forskudsforeninger. Det er ikke mig bekendt, at der i nogen Maade har været knyttet nogen Forbindelse mellem den forestaaende Revision af Loven om

landøkonomiske Forskudsforeninger og denne Henvendelse, thi Henvendelsen gik ud paa at fremskaffe Laan til et ganske bestemt enkelt Formaal, nemlig Anskaffelse af Kunstgødning til Husmænd, saaledes at de skulde tilbagebetale dette Laan, naar de havde faaet Høsten. Det skal jeg imidlertid ikke komme videre ind paa. Jeg har kun villet gøre denne retledende Bemærkning til det ærede Medlems Udtalelser.

Naar der aabner sig ny Veje for Erhvervslivet og dets Udøvere, naar der tilbyder sig ny Opgaver, hvis Løsning kan være samfundsgavnlig, mener jeg, det er Statens Opgave, kan jeg gerne sige, at træde til og hjælpe det ny frem, som det maa anses for at være godt at faa fremmet. Men naar det er sket, naar der er gaaet nogen Tid, og Arbejdet er ordentlig i Gang, mener jeg, at dette ny maa og bør og kan staa paa sine egne Ben, hvis Sagen er god, og hvis vi ønske, at den fortsættes. Er Sagen ikke god, maa den falde, men er den god, maa den være levedygtig og kunne staa paa sine egne Ben. Saaledes ser jeg ogsaa paa den her foreliggende Sag. Landbruget skal ikke kræve nogen Forrettighed. Det danske Landbrug har aldrig krævet og bør og vil forhaabentlig heller ikke i Fremtiden kræve nogen Forret eller nogen Særstilling. Det har kun krævet lige Ret, og naar Landbruget faar det, er det min Overbevisning, at det ogsaa nok skal klare sig.

Da Loven om landøkonomiske Forskudsforeninger blev vedtagen, gik det, som fremhævet fra flere Sider, saaledes mange Steder — ogsaa paa min Egn —, at mange gik med, ikke fordi de trængte til at faa dette Laan, men for at støtte Sagen, og jeg tror, de ærede Medlemmer for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (H. Rasmussen) og Sorø (Poul Christensen), der have talt om at udelukke de mere velstillede, gøre i Virkeligheden Sagen en daarlig Tjeneste ved at jage dem ud. Thi det er som fremhævet fra flere Sider sikkert en ikke ringe Betingelse for, at en Fortsættelse bliver mulig — og den er absolut mulig —, at Landbrugerne paa dette som paa andre Omraader staa solidarisk, og at de mere bemidlede ikke holde sig tilbage fra at være med og hjælpe Sagen frem til Gavn for dem, som ere mindre bemidlede. Jeg tror derfor, det ikke er heldigt, at man fra den Side paa en Maade vil, om ikke direkte, saa indirekte, søge at jage dem bort, der ere gaaede med for at støtte Sagen, fordi de have set, at det